

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 12P/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619200921
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Pavlisová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7619200921.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Petrou Pavlisovou, v právnej veci mal. Z. C., G.. XX.X.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa matky: O. C., G.. XX.X.XXXX, K. J., O. Č.. XXXX/XX, Č. P., a otca: L. C., G.. X.X.XXXX, K. L., Y. XX, za účasti Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti na návrh otca, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e sa u mal. Z. C., G.. XX.X.XXXX, ústavná starostlivosť a maloletá sa na jej výkon umiestňuje do Reedukačného centra, Osloboditeľov 36, Spišský Hrhov.

Z a v ä z u j ú sa rodičia mal. Z., a to matka O. C., G.. XX.X.XXXX, a otec L. C., G.. X.X.XXXX, a to každý z nich samostatne, prispievať na výživu mal. Z. mesačne sumou 70,- eur počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je každý z rodičov p o v i n ť u hrádzať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra, Osloboditeľov 36, Spišský Hrhov.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5P/212/2014 zo dňa 20.11.2014 vo vzťahu k mal. Z..

odôvodnenie:

1. Dňa 7.2.2019 podal otec maloletej Z. na tunajší súd návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti, po tom čo bola táto neodkladným opatrením tunajšieho súdu sp. zn. 14P/5/2019 zo dňa 14.1.2019 dočasne odovzdaná do Reedukačného centra Spišský Hrhov.

2. Otec v návrhu uviedol, že v rozhodnutí o neodkladnom opatrení mu súd uložil povinnosť podať v určenej lehote návrh vo veci samej.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 1.3.2019, ktoré vykonal v neprítomnosti matky maloletej, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila a žiadala, aby sa konalo a rozhodlo v jej neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, výsluchom maloletej Z., vyjadrením kolízneho opatrovníka, prokuratorky Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi, oboznámením sa so spisovým materiálom a pripojenými spismi a zistil tento skutkový stav:

5. Otec na pojednávaní zotrval na svojom návrhu. Uviedol, že si myslel, že sa dcéra zmení a chcel jej dať druhú šancu. Opäť však odišla z domu a túlala sa. Dovoľal sa, že bola pri Prievidzi u nejakej kamarátky. Bolo to pred Silvestrom 2018 a bola hľadaná políciou. Našli ju náhodne, keď auto, v ktorom sedela, zastavili policajti pri kontrole, nakoľko mu nesvietili svetlá. V Reedukačnom centre je od 18.1.2019, t. j. odkedy bola zadržaná políciou, a to na základe vydaného neodkladného opatrenia. On je živnostník,

murár. Jeho priemerný čistý mesačný príjem je od 500 do 800 €. Závisí to od mesiaca. Okrem Z. má v osobnej starostlivosti ešte jednu dcéru. Matka platí výživné na obe dcéry. Podľa jeho vedomostí je matka vraj zamestnaná v Českej republike, v sklade.

6. Súd vypočul aj mal. Z., ktorá uviedla, že sa to všetko pokašľalo kvôli kamarátke. Je jej to ľúto. Odišla do Oslian ku Prievidzi. Išlo o kamarátku, ktorú spoznala v reedukačnom centre a ktorá má psychické problémy. Kamarátka prišla za ňou do Popradu a autom odišli do Prievidze. Šoféroval kamarátku kamarát. Chcela ísť domov ešte v ten večer, ale kamarátka chcela, aby tam ostala. Bývali doma u kamarátky, ktorej otec pije a mama s nimi nebýva. Bola tam cca týždeň od 29.12.2018. Bola s ňou aj ďalšia kamarátka z reedukačného centra. Potom ju kamarátka vzala k svojmu kamarátovi do Novák a zobrala jej mobil, zabalila ho do alobalu a nechcela jej ho dať. Späť sa dostala tak, že jedného uja poprosila, aby sa mohla prihlásiť na facebook a napísala otcovi s tým, že si vybaví auto, aby nemusel prísť po ňu. Prišla po ňu V. V., kamarátka z Popradu a šoféroval nejaký P.. V Poprade ich zastavili policajti, lebo na aute nesvietilo jedno svetlo a potom ju chytili. V Prievidzi nerobila nič. Bola zavretá v jednej miestnosti, jesť a piť jej dávali. Obmedzenia, ktoré jej boli súdom skôr uložené, dodržiavala, nebola si kúpiť ani cigarety. Otcu chápe, že podal takýto návrh. V reedukačnom centre po pobyte v Prievidzi bola zavretá v jednej miestnosti zo zdravotných dôvodov, ale mala iba zápal, lebo v Prievidzi bola hrozná zima. V Hrhove opäť začala chodiť do školy. Otcovi neoznámila odchod s kamarátkou preto, lebo si myslela, že sa hneď vráti, no potom jej kamarátka vzala mobil a už nemohla zavolať. Na vine si je sama, lebo kamarátke verila. Cesta do Prievidze im trvala cca 2 a 1 hodiny. Vyrazili ráno a myslela si, že sa do večera vráti.

7. Kolízny opatrovník vyslovil s návrhom otca súhlas, nakoľko reedukácia maloletej neprebehla.

8. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi uviedla, že za posledný rok prebehlo pojednávanie kvôli mal. Z. trikrát. Posledné konanie bolo v októbri 2018, kedy mal. Z. sľubovala nápravu, preto jej súd uložil obmedzenia spočívajúce v dohľade nad jej správaním. Vzhľadom k tomu, že je zrejmé, že mal. Z. potrebuje nad svojím životom dohľad, navrhla návrhu otca na nariadenie ústavnej starostlivosti vyhovieť.

9. Z pripojeného spisu a uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 14P/5/2019-12 zo dňa 14.1.2019 vyplynulo, že na návrh otca súd vydal neodkladné opatrenie a maloletú Z. dočasne odovzdal do Reedukačného centra Spišský Hrhov. Súčasne súd otcovi uložil povinnosť podať v lehote 60 dní návrh vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.2.2019.

10. Zo správy ÚPSVaR Poprad, pracovisko Levoča, zo dňa 28.2.2019 vyplynulo, že otec L. C. je SZČO. Matka O. C. pracuje ako skladníčka v spoločnosti DHL - Česká republika. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5P/212/2014 a mal. Z. a mal. G. boli zverené do osobnej starostlivosti otca. Matka bola zviazaná výživným. Otcovi v starostlivosti o deti pomáha jeho matka a krstná matka mal. detí, ktoré však nežijú s nimi v spoločnej domácnosti. Mal. Z. je žiačkou 1. ročníka Súkromnej odbornej školy v Poprade - Veľkej. Na svoje budúce povolanie sa mala pripravovať v odbore cukrárka. Otec so školou spolupracoval, pravidelne sa zaujímal o jej študijné výsledky a dochádzku. Triedna učiteľka hodnotila spoluprácu otca na výbornú. Mal. Z.C. úrad eviduje v registri sociálnej kurately od 14.11.2016, kedy sa na úrad dostavil otec a oznámil, že už dlhší čas má problémy s dcérou, ktorá nerešpektovala jeho príkazy, túlala sa po nociach, pila, fajčila marihuanu a mala opakovaný pohlavný styk už vo veku 14 rokov. Už na základnej škole mala zníženú známku zo správania.

11. Zo správy z Reedukačného centra Spišský Hrhov zo dňa 18.2.2019 vyplynulo, že mal. Z. bola do zariadenia prijatá dňa 18.1.2019. Po prijatí bola umiestnená na zdravotnú izoláciu vzhľadom na dlhodobý útek a pobývanie na rizikových miestach a rovnako stretávanie sa s rizikovými osobami. Bolo u nej zrealizované kožné a gynekologické vyšetrenie. Gynekologické vyšetrenie bolo pozitívne na pohlavné ochorenie a bola jej nastavená medikamentózna liečba. Po ukončení liečby nastúpi do 1. ročníka dvojročného učebného odboru - výroba konfekcie na Strednej odbornej škole služieb v Spišskom Hrhove. Správanie maloletej od jej posledného umiestnenia sa nezmenilo. Nevie si priznať svoje zlyhania a vinu externalizuje. Má neprimerané požiadavky na svoje okolie. Pri ich nesplnení reaguje nevhodným spôsobom ako je krik, nadávanie alebo vulgarizmy. Nemá problém klamať, aby dosiahla svoj cieľ.

12. Z pripojeného spisu a z uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 12P/223/2018-27 zo dňa 11.10.2018 vyplynulo, že mal. Z. súd uložil obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jej priaznivý vývin, najmä zdržať sa navštevovania pohostinských zariadení, diskoték a barov a požívať alkoholické nápoje a omamné návykové látky. Dodržiavanie obmedzenia sa malo sledovať za súčinnosti Mesta Levoča a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.10.2018. V uvedenom konaní však bol pôvodne podaný návrh Úradom práce na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej, avšak v priebehu konania úrad svoj návrh zmenil, so zmenou petitu súhlasili všetci účastníci a maloletej bola poskytnutá šanca a uložené vyššie uvedené obmedzenie.

13. Z pripojeného spisu a z uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 12P/47/2018-44 zo dňa 29.3.2018 vyplynulo, že súd nariadil u mal. Z. výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky, a to pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na 6 mesiacov v Reedukačnom centre Spišský Hrhov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.4.2018.

14. Zo spisu tunajšieho súdu a z rozsudku sp. zn. 5P/212/2014 zo dňa 20.11.2014, právoplatným dňa 1.12.2014 vyplynulo, že manželstvo L. C. Q. O. C.Q. bolo rozvedené. Na čas po rozvode bola schválená rodičovská dohoda a mal. Z. Q. M.. G. boli zverené do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu mal. Z. sumou 70 € mesačne a mal. G. sumou 50 € mesačne od právoplatnosti rozsudku vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca mal. detí. Stretávanie matky s deťmi súd neupravil.

15. Podľa § 54 ods. 1 - 5 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

16. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak rozhodne súd o umiestnení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať mal. dieťaťu výživné.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kedy deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa ods. 3 cit. ustanovenia zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopností, možností a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima za nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 111 zákona č. 161/2015 Z.z. , Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

c) o výžive maloletého

l) ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach

21. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

22. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

23. Súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom, nakoľko okrem rozhodovania o ústavnej starostlivosti, o ktorých veciach podľa § 111 písm. l/ CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP sa má rozhodovať vo veci samej uznesením, rozhodoval aj o úprave výživovej povinnosti rodičov k tomuto dieťaťu, o ktorej podľa § 111 písm. c/ CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP vo veci samej sa má rozhodovať rozsudkom. Rozsudok svojím spôsobom ako forma rozhodnutia konzumuje to uznesenie.

24. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že mal. Z. bola neodkladným opatrením tunajšieho súdu umiestnená do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra z dôvodu nezvládnutia starostlivosti o ňu zo strany otca, ktorému bola táto zverená do osobnej starostlivosti. U maloletej bolo nariadené tunajším súdom výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení na dobu 6 mesiacov, avšak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Taktiež súd dal šancu maloletej a uložil jej svojim ďalším rozhodnutím obmedzenie, hoci úrad pôvodne navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť. Maloletá však svojim správaním opätovne spôsobila situáciu, že otec bol nútený podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia a následne aj návrh na konanie vo veci samej, t.j. nariadenie ústavnej starostlivosti. V konaní bolo preukázané, že otec podľa svojich najlepších možností a schopností vykonával starostlivosť o maloletú, ktorá však jeho príkazy, ako aj rozhodnutia súdu nerešpektuje. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že maloletá Z. potrebuje nad svojim životom a správaním neustály dohľad, a preto súd návrhu otca vyhovel a nariadil u nej ústavnú starostlivosť. Otec pracuje ako živnostník s príjmom od 500 do 800 € mesačne. Matka pracuje v sklade v Českej republike. Podľa uvedenia otca matka výživné uložené rozsudkom súdu na obe dcéry uhradza. Vzhľadom k tomu, že matka prispieva na výživu mal. Z. sumou 70 € mesačne, súd rovnakou sumou zaviazal výživným aj otca, pričom obaja rodičia majú prispievať výživným každý samostatne počnúc od právoplatnosti rozsudku k rukám reedukačného centra, v ktorom je dieťa umiestnené.

25. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5P/212/2014 zo dňa 20.11.2014 vo vzťahu k mal. Z..

26. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

28. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.